

Na slavnostní Vědecké radě VŠB-TUO byla poprvé předána plaketa Doctor Honoris Causa z dílen uměleckých slévačů

23.3.2023 - | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Ten krom čestného titulu získá také bronzovou plaketu, která stejně jako nové rektorské a děkanské řetězy, vznikala v dílnách uměleckých slévačů na Fakultě materiálově-technologické.

„První požadavek na výrobu plakety jsme získali přibližně před rokem, neznámá to ale, že bychom celý rok pracovali jen na této zakázce,“ přibližuje vznik čestné plakety Václav Merta. Některý čas zabere návrh designu a jeho schválení, další pak výroba fyzického modelu, podle kterého slévači připravují formu. *„Z ní pak vzniká následný odlitek. Každý odlitek se podle tvaru a odlévaného materiálu chová během plnění formy a jeho tuhnutí trochu jinak. V průběhu výrobního procesu tak vyvíjíme technologii výroby a ladíme ji, abychom dosáhli co nejlepších výsledků,“* dodává slévač.

Plakety, stejně jako pamětní desky nebo stopy absolventů před rektorátem, vznikají odléváním do jednorázové pískové formy. *„Pískovou směsí zasypeme fyzický model, který bývá nejčastěji z plastu nebo ze dřeva, a jejím upěchováním vytváříme formu.“* Slévači často pracují s plastovými modely, které si vytisknou na 3D tiskárně. *„Získáváme tak dutinu ve tvaru modelu a do ní pak odléváme kov, nejčastěji se jedná o bronz. Je to staletími ověřený materiál, který vydrží velmi dlouho a to i ve venkovních podmínkách, které bývají náročnější,“* přibližuje celý proces Václav Merta. Samotné plakety ale byly složitější. *„Návrh vychází z Promethea, který dlouhá léta zdobí průčelí rektorátu. Není to ale žádná jeho kopie. Snažili jsme se tímto úžasné nadčasovým dílem pana Gajdy volně inspirovat a symbolicky tak navázat na tradici výtvarného umění spjatého s naší univerzitou. Návrh vytvořil náš absolvent Dominik Buzek, který se na výrobě plaket sám podílel.“* Návrh lehce narušuje kompaktnost odlitku, proto bylo jeho odlití složitější, než slévači čekali, s jeho výsledkem jsou ale spokojeni. Plaket vzniklo pět a udělovat se budou na jarních slavnostních zasedáních Vědecké rady. *„Než si to všechno, lidsky říkajíc sedlo, chvíli to trvalo. Měli jsme pár nepoužitelných kusů, jiné měly drobnější vady, chtěli jsme nicméně, aby se jednalo o kvalitní práci,“* vysvětluje slévač. Odlitím plakety ale práce neskončila. Vždy je třeba opravit nedokonalosti, které odlitek má. Může se jednak o přeteklíny, někdy se v nich objeví zrníčko písku nebo menší dírký, vše se ale musí cizelovat.

Do práce na různých uměleckých zakázkách se snaží Václav Merta zapojit i studenty uměleckého slévárenství. *„Jsou samozřejmě práce, které zvládne člověk sám, máme ale také zakázky, které si vyžadují práci týmu a více času,“* říká. V současné době například slévači pracují na rektorských a děkanských řetězech, práce finišují. Nové řetězy budou k vidění na slavnostním zasedání Vědecké rady VŠB – Technické univerzity Ostrava 23. března 2023.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=45112>